

فرشاد گلزاری

«بیداری اسلامی» و به تعبیر برخی «بهار عربی» که در سال ۲۰۱۱ میلادی یکبار بر روی کشورهای غرب آسیا و شمال آفریقا را در بر گرفت، بدون شک یکی از تحولاتی است که توانست گفتمان غالب بر نظام بین‌الملل و همچنین خط و ربط‌های منطقه‌ای را تغییر دهد. بسیاری از دولت‌هایی که در آن سال‌ها با چنین موجی مواجه شدند بر این عقیده بودند که این رویداد به زودی حل و فصل می‌شود و اوضاع به همان دوران سابق برمی‌گردد؛ اما این تحلیل نه تنها غلط از آب درآمد، بلکه هدایت‌میدانی و مهندسی رسانه‌ای به صورتی پیش رفت که دیگر حاکمان آن سرزمین‌ها در قید حیات نیستند. کسانی مانند زین‌العابدین بن علی، رئیس‌جمهوری پیشین تونس، علی عبدالله صالح، رئیس‌جمهوری اسبق یمن یا معمر قذافی، رئیس‌جمهوری پیشین لیبی در این چرخ و فلک سیاسی منطقه در همان سال‌ها به گونه‌ای عرصه حذف شدند که حالا فقط خاطرات و مدل حکمرانی آنها به عنوان بخشی از تاریخ مورد نقد و اشاره قرار می‌گیرد. اینکه در این کشورها چه اتفاقی رخ داد و اساساً چرا بهار عربی باعث سرنگونی این اشخاص شد، موضوعی است که تا به امروز شاید بیش از ۵۰۰ عنوان کتاب با دیدگاه‌های مختلف درباره آنها به چاپ رسیده باشد که در این متن نمی‌گنجد، اما واقعیت این است که تحولات هیچکدام از این کشورها به اندازه مصر مهم نبود. درست است که جرقه بهار عربی از تونس خورد و یکبار این موضوع به سایر کشورهای منطقه و شمال آفریقا سرایت کرد، اما باید متوجه باشیم که مصر به دلیل آنکه یک حکومت غیرنظامی را به رهبری محمد مرسی تجربه می‌کرد، عملاً مدل تحولات رو طور دیگری شاهد بود. در آن سال‌ها که دولت مرسی با ریشه‌های اسلامگرایی اخوانی در حال هدایت قاهره بود و اتفاقاً رابطه نسبتاً خوبی هم با ایران برقرار کرد، چندان از سوی

روابط دیپلماتیک مصر و ترکیه پس از ۱۲ سال به سطح سفیر ارتقا یافت؛

نیاز متقابل، رمز تنش‌زدایی قاهره و آنکارا

عربستان سعودی، امارات متحده عربی و به خصوص اسرائیل و غرب مورد قبول واقع نشد و سعی آنها بر این بود که بتوانند حکومت محمد مرسی را سرنگون کنند. این در حالی بود که ترکیه در آن دوران نزدیک‌ترین روابط را با مصر برقرار کرد؛ چراکه آنکارا هم چسبندگی‌های زیادی با اخوان المسلمین داشته و دارد که در

لیبی هم شاهد این موضوع بودیم. بر همین اساس سعودی‌ها و مابقی کشورها که به نوعی با دولت اخوانی قاهره مخالف بودند سعی کردند در اثنای این تفاسیر باید متوجه بود که از دو سال پیش تاکنون هر دو کشور به دنبال بهبود روابط با یکدیگر رفتند. مذاکرات ابتدایی بین دو کشور در سال ۲۰۲۱ به رهبری سادات اوتال، معاون وزیر امور خارجه ترکیه، و حمدی لوزا، همتای مصری او، و تلاش‌های صالح متولوسن، کاردار ترکیه در قاهره، آغاز شد. شروع فعالیت متولو سن در ژوئن گذشته و مشارکت هیأت‌های اطلاعاتی مصری در اجلاس بین‌المللی درباره بحران لیبی به میزبانی ترکیه در ژوئیه گذشته، در باز شدن یخ روابط دو کشور موثر بودند. سپس اولین دیدار رسمی وزرای خارجه دو کشور در ماه فوریه و سپس از زلزله ویرانگر در ترکیه و

از یکدیگر مصائبی برای دو کشور خصوصاً در عرصه اقتصادی به همراه داشته اما برای برخی از دولت‌های دیگر منطقه هم خوشایند بوده است. با تمام این تفاسیر باید متوجه بود که از دو سال پیش تاکنون هر دو کشور به دنبال بهبود روابط با یکدیگر رفتند. مذاکرات ابتدایی بین دو کشور در سال ۲۰۲۱ به رهبری سادات اوتال، معاون وزیر امور خارجه ترکیه، و حمدی لوزا، همتای مصری او، و تلاش‌های صالح متولوسن، کاردار ترکیه در قاهره، آغاز شد.

سوریه با بیش از ۵۰ هزار کشته، رخ داد. آن زمان، سامح الشکری، وزیر امور خارجه مصر، برای نشان دادن همبستگی کشور خود با ترکیه، به آنکارا سفر کرد. بعد از آن، در ۱۵ مارس، مولود چاوشوش اوغلو، وزیر امور خارجه ترکیه، به قاهره سفر و از همتای مصری خود برای دیدار

به روی کار آمدن ارتش و نظامیان در مصر به صورت کامل باعث قطع روابط قاهره با آنکارا و شروع تنش میان دو طرف شد؛ در نهایت نیز به قطع روابط دو کشور انجامید؛ چراکه ترکیه در آن هنگام برخی از سران اخوان المسلمین را به خاک خود راه داده بود

دیگری به کشورش دعوت کرد که سامح الشکری هم در پاسخ به همین دعوت به آنکارا رفت. حالا هم طی دو روز پیش خبری منتشر شده که نشان می‌دهد ترکیه صالح متولو سن را به عنوان سفیر در قاهره معرفی کرد و عمرو الحامی نیز به عنوان سفیر مصر در آنکارا تعیین شد. دقایقی بعد و بنا بر اعلام آن‌تی‌وی، در بیانیه مشترک دو کشور مصر و ترکیه عادی‌سازی مجدد روابط بین دو کشور، نشان دهنده اراده متقابل برای توسعه مناسبات دو جانبه در راستای تأمین منافع مردم ترکیه و مصر اعلام شده است. این در حالیست که عبدالفتاح سیسی، رئیس‌جمهوری مصر و رجب طیب اردوغان، رئیس‌جمهوری ترکیه ماه گذشته بر اهمیت آغاز فوری روابط دیپلماتیک و تبادل سفیر پس از پیروزی اردوغان در انتخابات اخیر ریاست‌جمهوری توافق کردند. در همین راستا وزارت خارجه عربستان در بیانیه‌ای استقبال خود را از ارتقای سطح روابط دیپلماتیک میان دو کشور مصر و ترکیه تا سطح سفرا اعلام کرد. همچنین جمال رشدی، سخنگوی دبیر کل اتحادیه عرب گفت که او این تصمیم مشترک را یک تحول مثبت می‌داند که به آرامش جو منطقه و تقویت ارتباطات دیپلماتیک به عنوان راهی برای حل مشکلات کمک می‌کند. در این میان اما باید متوجه باشیم که اردوغان و السیسی به عنوان رهبران ترکیه و مصر هر کدام برای خود دلایلی داشتند که تن به این آشتی سیاسی پس از گذشت حدود ۱۲ سال دادند. اردوغان در آستانه انتخابات ریاست‌جمهوری وعده داده بود که روابط کشورش با دولت‌های دیگر منطقه را بهبود می‌بخشد و حالا او مجبور به عادی‌سازی روابط با مصر شده است. السیسی هم به دلیل بحران‌های اقتصادی اخیر در کشورش راهی نداشته جز آنکه بتواند از طریق جذب و اعزام توریست و همچنین افزایش حجم تبادلات تجاری اوضاع را بهبود ببخشد و به همین دلیل به سوی ترکیه گام برداشته است. حال باید دید که آیا آشتی این دو با یکدیگر پس از ۱۲ سال می‌تواند آورده‌ای برای آنها داشته باشد یا خیر!

جهان نما

زندگی مردم افغانستان در قهقرای مصیبت و بحران بشری است

بیکاری «۶۰ هزار» زن افغان در پی تعطیلی آرایشگاه‌های زنانه
منبعی در اتاق تجارت و صنایع افغانستان به بی‌بی‌سی گفت که تصمیم اخیر طالبان برای بستن تمام آرایشگاه‌های زنانه باعث بیکاری حدود ۶۰ هزار زن در سراسر کشور خواهد شد. این منبع که نخواست نامش فاش شود، افزود که ۳۱۰۰ سالن زیبایی زنان در کابل پایتخت و ۱۲ هزار آرایشگاه زنانه در کل کشور فعالیت دارد که در هر یک به طور متوسط پنج زن مشغول به کار هستند. این منبع افزود که وزارت «امر به معروف و نهی از منکر» حکومت طالبان نیز به طور شفاهی به آنها هشدار داده است که در مورد تعطیلی آرایشگاه‌ها رسانه‌ها صحبت نکنند.

پیشتر مقام‌های طالبان گفتند دستور بستن تمام آرایشگاه‌های زنانه را «تا یک ماه دیگر» صادر کرده‌اند. حکومت طالبان توضیحی نداده که چه چیزی باعث این ممنوعیت شده است، یا در صورت بسته شدن سالن‌ها، چه جایگزین‌هایی برای زنان در دسترس خواهد بود.

دستور طالبان برای تعطیلی آرایشگاه‌های زنانه، واکنش‌هایی در پی داشته است. سازمان ملل متحد خواستار لغو دستور طالبان برای تعطیلی تمام آرایشگاه‌های زنانه شد. دفتر نمایندگی سازمان ملل در افغانستان (یوناما) همچنین تأکید کرده که چنین سیاستی به اقتصاد کشور ضربه می‌زند و معایر ادعاهای طالبان درباره حمایت از کار زنان است.

هدر بار، مسئول بخش زنان در سازمان دیده‌بان حقوق بشر در مصاحبه‌ای به بی‌بی‌سی گفت برای رسیدگی به بحرانی که زنان هر روز با آن در افغانستان روبرو هستند، جامعه بین‌المللی به ویژه سازمان ملل باید اقداماتی بیشتری مثل ساختن ساز و کاری پاسخگویی در زمینه جنایت‌هایی که در افغانستان صورت می‌گیرد، انجام دهند. او گفت تصمیم اخیر بخشی از روندی است که طالبان زن‌ان را تبدیل به زندانی در خانه‌های خودشان می‌کنند.

بار افزود: «آرایشگاه‌ها جایی بود که زنان می‌توانستند بروند و با زنان دیگر در ارتباط باشند و باعث دلگرمی آن‌ها شود که آن هم حالا از آن‌ها گرفته شده است.»

در عین حال برخی از زنان و مردان در داخل افغانستان هم به تصمیم تعطیلی آرایشگاه‌ها واکنش نشان داده‌اند.

یکی از زنان آرایشگر در پیام خود به بی‌بی‌سی می‌گوید سالن‌های زیبایی محیطی پوشیده مثل یک خانه برای زنان است و «منی‌دانم به چه دلیل آن را تعطیل می‌کنند.»

اومی‌گوید مسئولان طالبان از آن‌ها مالیات چند ساله‌را هم گرفته‌اند و اکنون آن را تعطیل می‌کنند.

در همین حال، راضیه بارکزی، فعال حقوق بشر در گفتگویی با بی‌بی‌سی گفت: «در واقع زنان تمام دروازه‌های زندگی اجتماعی را به روی زنان بسته‌اند... با دوام حکومت طالبان در افغانستان این آخرین حکم طالب برای مقید سازی زنان خواهد بود و همچنان زندگی زیر سیطره طالبان برای زنان سخت‌تر و دشوارتر خواهد شد.»

بارکزی می‌گوید طالبان نمی‌خواهد زنان استقلال مالی داشته باشد و پیشرفت کند: «طالبان فعالیت‌های زنان در افغانستان هراس دارد و می‌داند بنیادشان توسط زنان کنده خواهد شد.»

این فعال حقوق زنان همچنین از سیاست تعامل جامعه بین‌الملل با طالبان انتقاد کرد و گفت: «سیاست تعامل گرا و انعطاف‌پذیر در مقابل طالب خشن، طالب سرسخت و طالبی که نارضی حقوق بشر در افغانستان است چاره‌ساز نیست، بلکه برعکس زندگی مردم افغانستان را روز به روز به قهقرای مصیبت و بحران بشری سوق می‌دهد.»

در پیام صوتی که یک زن به بی‌بی‌سی فرستاده می‌گوید: «تنها دلخوشی زنان در افغانستان همین آرایشگاه‌ها بود که این را هم سر ما بند (تعطیل) کردند. اصلاً باید به ما بگویند که حق زندگی کردن را نداریم، همگی ما را راحت کنند... نه تفریح داریم، نه تحصیل داریم و آرایشگاه‌ها را هم از ما گرفتند دیگر هیچ خبر بدی نیست که بشنویم.»

خبر

باموافقت آژانس، پساب آلوده به رادیواکتیو ژاپن به اقیانوس می‌ریزد!

این کشور و TEPCO اپراتورهای نیروگاه هسته‌ای تخریب شده «فوکوشیما دایچی» ارائه شد. آبی که برای خنک کردن میله‌های سوخت نیروگاه در سال ۲۰۱۱ پس از ذوب شدن سه راکتور آن استفاده شد، طی ۳۰ تا ۴۰ سال آینده تصفیه و وارد اقیانوس آرام خواهد شد. این فاجعه بر اثر امواج سونامی ناشی از زلزله‌ی ژانویه ۲۰۱۱ ایجاد شد.

آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به‌رغم مخالفت‌های شدید بین‌المللی، باطرحی از سوی ژاپن برای رهاسازی بیش از یک میلیون تن پساب هسته‌ای از نیروگاه تخریب شده فوکوشیما در اقیانوس موافقت کرده است. آژانس اتمی در گزارشی که سه‌شنبه (چهارم ژوئیه) منتشر شد، اعلام کرد بعد از دو سال ارزیابی به این نتیجه رسیده این طرح با استانداردهای ایمنی بین‌المللی مربوطه سازگار است و در حالی که نگرانی‌های اجتماعی، سیاسی و محیط‌زیستی را برانگیخته، آب رهاشده تأثیر رادیولوژیکی ناچیزی بر مردم و محیط‌زیست خواهد داشت. رافائل گروسی، مدیر کل آژانس اتمی به توکیو سفر کرد تا یافته‌ها را به «فومو کیشیدا» نخست‌وزیر ژاپن ارائه کند. وی در کنفرانسی خبری گفت نهاد ناظر هسته‌ای سازمان ملل بر تخلیه پساب هسته‌ای در محل نظارت خواهد کرد. این طرح اولین بار در سال ۲۰۲۱ از سوی دولت ژاپن، نهاد تنظیم مقررات هسته‌ای

عقب‌نشینی نظامیان اسرائیل از جنین

خروج اشغالگران گفت: پس از عقب‌نشینی نیروهای اسرائیل از اردوگاه جنین، مردم در حال بازگشت به این اردوگاه و زرمندگان مقاومت در خیابان‌ها در حال گشت‌زنی هستند.

خبرنگارالمیادین در فلسطین اشغالی بازگشت مردم به اردوگاه جنین را پس از عقب‌نشینی نیروهای اشغالگر از آن به دلیل ضربات مقاومت تأیید کرد. همچنین به گزارش خبرگزاری فرانسه، ارتش اسرائیل اعلام کرد که حمله به جنین رسماً پایان یافته است. اوپخای ادرعی، سخنگوی ارتش گفت که پس از گذشت ۴۸ ساعت از عملیات غافلگیرانه برای خنثی کردن برخی فعالیت‌ها، تمامی نیروهای امنیتی اردوگاه و شهر جنین را ترک کردند. ادرعی مدعی شد: در این عملیات صدها مظنون بازجویی و ده‌ها نفر دستگیر شدند و همچنین هزاران قبضه سلاح از جمله مواد منفجره، سلاح، آرمایشگاه مواد منفجره و مهمات نیز کشف، ضبط و منفجر شد. خبرنگارالمیادین در فلسطین اشغالی نیز درباره

خبر

مقتدی صدر به صحنه سیاسی عراق باز می‌گردد

شده است؛ انتخاباتی که قرار است در پایان سال جاری میلادی برگزار شود. مقتدی صدر همچنین طی روزهای اخیر و پس از اهانت به قرآن در سوئد اظهاراتی را خطاب به دولت و احزاب سیاسی کشورش بیان کرد و حامیان وی نیز اواخر هفته گذشته تجمع‌های گسترده‌ای را در شهرهای جنوبی و مرکز عراق برگزار کردند و به نظر می‌رسد حامل پیامی برای مخالفان صدر باشد.

یک رسانه عرب‌زبان اعلام کرده است، شواهدی وجود دارند که نشان می‌دهند رهبر جریان صدر عراق پس از حدود یک سال کناره‌گیری از دنیای سیاست، در حال بررسی بازگشت تدریجی به صحنه سیاسی این کشور با حضور در انتخابات محلی (شوراهای استانی) است. به گزارش روزنامه العربی‌الجدید در این باره نوشته است: حادثه سوزاندن قرآن در سوئد توسط یک پناهجوی عراقی در روز چهارشنبه گذشته، مناسب‌ترین فرصت را برای مقتدی صدر، رهبر جریان صدر جهت بازگشت مجدد به عرصه سیاسی پس از حدود یک سال دوری فراهم کرده است و طی روزهای گذشته، وی اظهارات سیاسی خود را تشدید و مجدداً تریبون‌های رسانه‌ای را فعال کرده است. طبق این گزارش، بازگشت احتمالی مقتدی صدر به صحنه سیاسی عراق یا آغاز روند ثبت نام کمیساری عالی انتخابات از ائتلاف‌های انتخاباتی برای حضور در انتخابات شوراهای استانی هم‌زمان

اوکراین در حال استقرار نیرو و تسلیحات در مرز بلاروس است

اعلام کرد که نستستی بالین فرمانده ارشد ارتش اوکراین داشته و به وی دستور داده که به دنبال تصمیم مینسک برای اسکان نیروهای واگنر، مرز اوکراین با بلاروس باید تقویت شود.

فرمانده گروه شمالی ارتش اوکراین اعلام کرد، اوکراین در حال استقرار نیرو و تسلیحات بیشتر به منظور تقویت و تحکیم مرز خود با بلاروس به دنبال موقعیت پیش آمده پیرامون نیروگاه هسته‌ای زاپوریژیاست. به گزارش تاس، سرگنی نایف، فرمانده گروه شمالی ارتش اوکراین در پستی در کانال تلگرام خود نوشت: به دنبال تحولات پیش آمده اخیر پیرامون نیروگاه هسته‌ای زاپوریژیا، تصمیم گرفته شد تا مرز شمالی کشورمان با استقرار نیرو و تسلیحات بیشتر تقویت و تحکیم شود. وی افزود: تقویت مرز شمالی چندین ماه است که در حال انجام است. موانع ضد تانک در حال نصب، میدان‌های مین در حال شکل‌گیری و کل خط دفاعی در حال تقویت است. ولودیمیر زلنسکی، رئیس‌جمهور اوکراین